

MEN HAVE IT TOO

1. MEĐUNARODNI KONGRES O MUŠKIM
POREMEĆAJIMA HRANJENJA - „MEN HAVE
IT TOO“

19.-22. LISTOPAD 2023.

H[RANA]

DNEVNA BOLNICA ZA
POREMEĆAJE PREHRANE

Klinika za psihijatriju
Sveti Ivan
Zagreb

Edukacijski centar Klinike
za psihijatriju Sveti Ivan,
Zagreb

Klinika za psihijatriju „Sveti Ivan“
Dnevna bolnica za poremećaje prehrane – H(RANA)
Jankomir 11, 10090, Zagreb, Hrvatska

Predsjednik organizacijskog odbora:

Hrvoje Handl

Voditelj Dnevne bolnice za poremećaje prehrane H (RANA)

Organizacijski odbor:

Maja Žanko, mag.nutricionizma

Nikolina Vujčić Stipčević, dr.med.spec.psihijatar,subsp.psihoterapije

Tončica Šiškov, psihoterapeut pokretom i plesom

Martina Mačković, terapeut pokretom i plesom pod supervizijom

Ljiljana Josipović, dr.med. specijalist školske medicine

Slavica Ravnjak, fizioterapeut, shiatsu praktičarka

Alen Orešković bacc.med.tech.

Kaja Komesarović, bacc. occup. therap. radni terapeut

Dragana Radusinović, novinar, psihodrama praktičarka

Vladimir Grošić, dr. med., specijalist psihijatar, subspecijalist biološke psihijatrije

Majda Grah, dr. med., specijalist psihijatar, subspecijalist psihoterapije

Katica Mišura

Ena Ivezić, mag.psych.

Vanessa Đogaš, mag.psych.

Znanstveni odbor:

prof. dr.sci. Dražen Begić

prof. dr.sci. Igor Filipčić

prof. dr.sci. Vladimir Grošić

prof. dr.sci. Darko Marčinko

dr.sci. Jelena Mavrović

prof. dr.sci. Alma Mihaljević Peleš

dr.med.spec.psihijatar,subsp.psihoterapije,psihoanalitičar, Hrvoje Handl

dr. med. specijalist psihijatar, subspecijalist alkoholizma i drugih ovisnosti,

Irena Rojnić Palavra

dr.med.spec.psihijatar,subsp.psihoterapije, Nikolina Vujčić Stipčević

mag.nutricionizma, Maja Žanko

Pismo dobrodošlice

Poštovani, jedna četvrtina osoba koje boluju od poremećaja prehrane su muškarci. Bigoreksija, ortoreksija, bulimija i anoreksija uz naravno kompulzivno prejedanje poremećaji su povezani s muškarcima također. Oni su nekada nepravedno zapostavljeni, diskriminirani u odnosu na žene u liječenju poremećaja prehrane.

S posebnim osjećajem ponosa, časti i privilegije pozivam Vas da budete pioniri pomoći, promocije i podrške poremećajima prehrane u muškaraca sudjelujući na 1. međunarodnom kongresu o poremećajima prehrane kod muškaraca, pod nazivom: "Man have it too". Kongres će se održati u Zagrebu, u Edukacijskom centru Klinike za psihijatriju Sveti Ivan, od 19 – 22. listopada 2023. godine.

Psihijatri, internisti, fizijatri, nutricionisti, psiholozi, psihoterapeuti, kineziolozi i ostali zainteresirani stručnjaci imat će prigodu učiti, razgovarati i na poseban iskustveni način raditi na sebi tijekom sudjelovanja na ovom kongresu. Počasno će mjesto dobiti mladi stručnjaci. Vjerujem da razumijete koliko je ova tema važna za vaše očeve, braću, supruge i prijatelje i pozivam Vas da budete dio ove ideje i procesa kreacije jedinstvenog i rijetkog okupljanja multidisciplinarnih stručnjaka.

U ime male i hrabre ekipe organizatora šaljem Vam topli pozdrav i radujem se susretima.

Hrvoje Handl

Predsjednik organizacijskog odbora

Klinika za psihijatriju „Sveti Ivan“

Dnevna bolnica za poremećaje prehrane – H(RANA)

POKROVITELJI

SPONZORI

PROGRAM

MEN HAVE IT TOO

ČETVRTAK, 19.LISTOPADA.2023. | 15:00 - 20:00

15:00 - 20:00 Registracija sudionika

16:30-17:00 Otvaranje kongresa

17:00-17:45

Karin Sernec

Imaju li i muškarcima poremećaje hranjenja?

17:45-18:00 Osvrt diskutanta na predavanje

18:15-18:45 Rasprava u malim grupama

18:45-19:00 **OSVJEŽENJE**

19:00-19:45 Povratak u plenarnu dvoranu i diskusija

@_MEN_HAVE_IT_TOO_

PROGRAM

MEN HAVE IT TOO

PETAK, 20. LISTOPADA. 2023. | 08:00 - 20:00

08:00 - 20:00 Registracija sudionika

09:00-09:45

Nataša Jokić Begić

Je li muškarac bez brkova ipak muškarac?

09:45-10:00

Osvrt diskutanta na predavanje

10:00-10:30

Rasprava u malim grupama

10:45-11:30

Povratak u plenarnu dvoranu i diskusija

11:30-12:00

OSVJEŽENJE

12:00-12:20

NUTRICIONISTIČKA SEKCIJA

Maja Žanko

Uloga nutricionista u multidisciplinarnom timu za liječenje poremećaja hranjenja

12:20-12:40

Jelena Zubić

Ortoreksija

12:40-13:00

Valerija Bralić Lang

Osobitosti pristupa muškom pacijentu s poremećajem hranjenja u ordinaciji liječnika obiteljske medicine

13:00 - 13:15

Rasprava

@_MEN.HAVE.IT.TOO_

PROGRAM

MEN HAVE IT TOO

PETAK, 20. LISTOPADA. 2023. | 08:00 - 20:00

13:15-13:45 Kristina Beljan
Svjesno jedenje – iskustveni laboratorij

13:45-14:45 Ručak

14:45-15:05 SEKCIJA „SPORT I POREMEĆAJI HRANJENJA“
Renata Barić
Ovisnost o vježbanju

15:05-15:25 Pero Kuterovac
Doping za rezultat ili izgled?

15:25-15:45 Vanja Kovačić
Bigoreksija: Pogled iz prakse

15:45-16:00 Rasprava

16:00-16:20 SEKCIJA „PSIHA, TIJELO I DRUŠTVO“
Darko Marčinko
Poremećaji hranjenja i poremećaji ličnosti

16:20-16:40 Jelena Balabanić Mavrović
Budi snažan, budi fit-društveni kontekst razvoja poremećaja hranjenja kod muškaraca

16:40-17:00 Tončica Šiškov i Martina Mačković
Prikaz pacijenta

@_MEN.HAVE.IT.TOO_

PROGRAM

MEN HAVE IT TOO

PETAK, 20.LISTOPADA.2023. | 08:00 - 20:00

17:00-17:20 **Hrvoje Handl**
Drago moje, kako si?

17:20-17:35 Rasprava

17:35-18:00 Stanka za kavu

SEKCIJA "ISKUSTVENI STRUČNJACI"

18:00-19:00 Panel rasprava: Imao/la sam poremećaj hranjenja

19:00-19:30 Sažetak dana u velikoj grupi

@_MEN.HAVE.IT.TOO_

PROGRAM

MEN HAVE IT TOO

SUBOTA, 21.LISTOPADA.2023. | 08:00 - 21:30

08:00-19:00 Registracija sudionika

09:00-09:45

Hubertus Himmerich

Farmakološko liječenje poremećaja hranjenja: Nove smjernice i rodno specifični aspekti

09:45-10:00

Osvrt diskutanta na predavanje

10:00-10:30

Rasprava u malim grupama

10:45-11:15

Velika diskusija

11:15-11:45

OSVJEŽENJE

11:45-12:05

SEKCIJA INTERNE MEDICINE

Ana-Marija Liberati Pršo

Kako surađuju endokrinolozi i psihijatri?

12:05-12:25

Maja Baretić

Igre gladi između testosterona i kilograma

12:25-12:45

Mirsala Solak

Endokrinološki aspekti muških poremećaja hranjenja

12:45-13:00

Rasprava

13:00-14:00

Ručak

@_MEN.HAVE.IT.TOO_

PROGRAM

MEN HAVE IT TOO

SUBOTA, 21. LISTOPADA. 2023. | 08:00 - 21:30

SEKCIJA "POREMEĆAJI HRANJENJA KOD OSOBA RAZLIČITIH
SEKSUALNIH ORIJENTACIJA I RODNIH IDENTITETA-
INTERDISCIPLINARNI PRISTUP"

14:00-14:20

Dinko Štajduhar
Manjinski stres i poremećaji hranjenja

14:20-14:40

Iva Žegura
Rodni identiteti, rodna disforija, rodna inkongruencija i
poremećaji hranjenja

14:40-15:00

Velimir Altabas
Poremećaji hranjenja u transrodnih osoba- perspektiva
endokrinologa

15:00-15:20

Diana Avdić
Važnost razumijevanja rodne raznolikosti u pristupu
poremećajima hranjenja

15:20-16:50

Rasprava

16:00-16:30

OSVJEŽENJE

16:30-17:30

OKRUGLI STOL:
Debeli muškarci u Hrvatskoj

17:30-18:00

Sažetak dana u velikoj grupi

21:30

GET TOGETHER

@_MEN.HAVE.IT.TOO_

PROGRAM

MEN HAVE IT TOO SEKCIJA ZA RODITELJE „POMOZITE NJIMA POMAŽUĆI SEBI“

SUBOTA, 21.LISTOPADA.2023. | 10:30 - 17:30

10:30 – 11:00 Prijave i smještaj u dvoranu.

11:00 – 11:45

Hrvoje Handl

Kako možete naučiti iz poremećaja nešto o sebi?

11:45 – 12:15

Pauza za kavu

12:15 – 13:00

Maja Žanko

Obitelj i poremećaj hranjenja: osnovni nutricionistički principi u liječenju poremećaja hranjenja

13:00 – 14:00

Ručak (uključen u kotizaciju)

14:00 – 14:45

Tončica Šiškov

Obitelj i poremećaj hranjenja"- komunikacija s djecom kroz faze oporavka

14:45 – 15:00

Pauza

15:00 – 16:00

Diskusija: pitanja, odgovori, žalbe, prijedlozi kroz sustav velike grupe

16:00 – 17:30

Osniivačka skupština udruge roditelja i rodbine osoba s poremećajem hranjenja

@_MEN_HAVE_IT_TOO_

PROGRAM

MEN HAVE IT TOO

NEDJELJA, 22.LISTOPADA.2023. | 09:00 - 12:15

09:00-11:00 Registracija sudionika

09:30-10:15

Laura Dalla Ragione

Poremećaj hranjenja kod muškaraca: rezidencijalno liječenje-
talijanska perspektiva

10:15-10:30 Osvrt diskutanta na predavanje

10:30-11:00 Rasprava u malim grupama

11:15-11:45 Povratak u plenarnu dvoranu i diskusija

11:45-12:30 OKRUGLI STOL I ZATVARANJE KONGRESA

@_MEN_HAVE_IT_TOO_

MEN HAVE IT TOO

KNJIGA SAŽETAKA

Karin Ser nec

**dr. sc. Karin Ser nec, dr. med . psihijatar i psihoterapeut Voditelj
Odjela za poremećaje prehrane Psihijatrijske klinike Ljubljana**

Karin Ser nec, psihijatrica i psihoterapeutkinja, docentica na Sveučilištu u Ljubljani, stekla je doktorat s tezom pod nazivom "Anksioznost, depresija i osobine agresije kod pacijenata s anoreksijom i bulimijom nervozom". Od osnutka 1999. godine, u Sloveniji je voditeljica je jedinice za liječenje poremećaja hranjenja. Zajedno sa svojim kolegama razvila je višedimenzionalni, program liječenja za pacijente oba spola, uključujući grupnu i individualnu ambulantnu terapiju osoba s poremećajima hranjenja. Predsjednica je Stručne skupine za poremećaje hranjenja u Sloveniji i koordinira interdisciplinarni rad u ovoj stručnoj oblasti. Licencirana je sudsko-psihijatrijska vještakinja. Objavila je brojne članke u zemlji i inozemstvu te je autorica brojnih poglavlja u knjigama iz područja psihijatrije i medicine. Aktivna je kao predavačica i članica organizacijskih odbora kako u zemlji tako i u inozemstvu.

Karin Ser nec

dr. sc. Karin Ser nec, dr. med . psihijatar i psihoterapeut Voditelj
Odjela za poremećaje prehrane Psihijatrijske klinike Ljubljana

IMAJU LI I MUŠKARCI POREMEĆAJE HRANJENJA?

Sažetak: Poremećaji hranjenja kod muškaraca često su zanemareni u odnosu na njihovu učestalost kod žena, što rezultira nedovoljnom dijagnozom, nedostatnim razumijevanjem i stigmatizacijom. Ovaj sažetak ima za cilj rasvijetliti razlike vezane uz spol u prezentaciji i liječenju poremećaja hranjenja, istražujući jedinstvene izazove s kojima se muškarci suočavaju.

Metode: Proveden je sveobuhvatan pregled postojeće literature, kliničkih podataka i studija slučaja kako bi se analizirala učestalost, etiologija i ishodi liječenja poremećaja hranjenja kod muškaraca. Istražene su spolno-specifične manifestacije i prepreke dijagnozi, nudeći nijansirani pogled na iskustva muškaraca.

Rezultati: Učestalost poremećaja hranjenja kod muškaraca je veća nego što se prethodno prepoznalo, pri čemu društvena stigmatizacija i spolni predrasude doprinose nedostatku prijavljivanja. Muškarci često se suočavaju s posebnim izazovima, uključujući kulturne ideale muškosti i specifične okidače za poremećaje u prehrani. Ove spolno-specifične razlike utječu na dijagnozu i planiranje liječenja. Genetski, neurobiološki i psihosocijalni faktori (kao što su seksualna orijentacija, povijest zlostavljanja, tjelesna težina u djetinjstvu, osobine ličnosti, psihijatrijske komorbidnosti itd.) specifični za muškarce igraju ključnu ulogu u razvoju i održavanju poremećaja hranjenja.

Zaključak: Ovaj rad ističe važnost prepoznavanja i suočavanja s poremećajima hranjenja kod muškaraca. Kroz razbijanje mitova, razumijevanje spolnih razlika i prilagodbu strategija liječenja, ovaj rad zagovara empatičniji i informiraniji pristup ovim poremećajima. Zdravstveni djelatnici moraju prepoznati specifične potrebe muških pacijenata, uključiti spolno-osjetljive intervencije i poticati dublje razumijevanje muškog iskustva s poremećajima hranjenja. Ovo znanje je ključno za pružanje učinkovite, personalizirane skrbi muškarcima koji se bore s ovim kompleksnim stanjima.

Nataša Jokić Begić

prof. dr. sc. Nataša Jokić-Begić

Prof. dr. sc. Nataša Jokić-Begić rođena je 1. kolovoza 1964. godine. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je psihologiju 1987. godine. Na istom je fakultetu magistrirala, a doktorat je stekla na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 2000. godine. U zvanje redovite profesorice u trajnom zvanju je izabrana 2017. godine. Voditeljica je Poslijediplomskog specijalističkog studija kliničke psihologije. Aktivno se bavi istraživačkim i klinički radom u području kliničke psihologije. Njezin znanstveni interes je usmjeren prema istraživanju etioloških čimbenika anksioznosti, pojavnih oblika anksioznih poremećaja i njihovom liječenju, kao i prema psihičkim manifestacijama stresa. U posljednje vrijeme istražuje utjecaj interneta na pojavu zdravstvene anksioznosti. Osim navedenog, klinički i istraživački se bavi fenomenom transpolnosti. Voditeljica je nekoliko znanstvenih projekata. Objavila brojne znanstvene i stručne radove iz područja kliničke psihologije.

Autorica više poglavlja u knjigama i udžbenicama. Licencirani je kognitivno-bihevioralni terapeut. Dobitnica je više nagrada Hrvatske psihološke komore i Hrvatskog psihološkog društva. Predsjednica je međunarodnog udruženja za istraživanje stresa, traume, anksioznosti i otpornosti (The Stress, Trauma, Anxiety, and Resilience Society -STAR Society). Nacionalni je predstavnik u Europskom udruženju kliničkih psihologa.

Nataša Jokić Begić

prof. dr. sc. Nataša Jokić-Begić

JE LI MUŠKARAC BEZ BRKOVA IPAK MUŠKARAC?

U našoj kulturi postoje određena očekivanja o tome kako bi „pravi muškarac” trebao izgledati i ponašati se – biti visok, snažan, bradat, neovisan, hrabar i asertivan. Zbog takvih očekivanja muškarci često zanemaruju različite psihičke teškoće i pomoć traže rjeđe i kasnije od žena. Unatoč tome podložni su svim vrstama psihičkih smetnji i poremećaja, uključujući one povezane sa slikom tijela. U predavanju će biti riječi o tjelesnom dismorfnom poremećaju kod muškaraca. Prema svojoj definiciji tjelesni dismorfni poremećaj predstavlja pretjeranu preokupaciju zamišljenom manjkavosti u tjelesnom izgledu, a ako osoba i ima neku blagu fizičku manu, briga je oko nje pretjerana, a sama mana preuveličana. Ovaj poremećaj karakteriziraju brige o izgledu koje se javljaju često (više sati dnevno) i teško ih je kontrolirati te ponašanja sa ciljem prikrivanja percipiranih mana koja narušavaju svakodnevno funkcioniranje i kvalitetu života. Epidemiološka istraživanja pokazuju da se tjelesni dismorfni poremećaj javlja jednakom učestalošću kod muškaraca i žena. Prevalencija je oko 2% u općoj populaciji, te oko 14% u kliničkim uzorcima, no žene će spremnije pristati razgovarati o preukapciji izgledom jer je to u socijalnom okružju prihvatljivije. Stoga tjelesni dismorfni poremećaj ostaje nepropoznat kod muškaraca. Muškarci, ako se i jave po psihološku pomoć, obično ne govore iskreno o svojoj preokupaciji izgledom, već se žale na anksiozne i depresivne smetnje. S druge strane, stručnjaci malo znaju o ovom poremećaju, te stoga rijetko i pitaju. Dok žene u prosjeku više brinu o izgledu svoje kože i težini, muškarci su češće preokupirani brigama o svojoj mišićavosti, visini, izgledu svojih genitalija i maskulinom izgledu (izraženost dlakavosti, dubina glasa). Muškarci s tjelesnim dismorfnim poremećajem također su više od žena skloni korištenju psihoaktivnih tvari. U predavanju će biti prikazane osnovne značajke ovog poremećaja kod muškaraca, rezultate nedavno provedenog istraživanja uHrvatskoj, te smjernice za dijagnostiku i tretman.

MEN HAVE IT TOO

NUTRICIONISTIČKA SEKCIJA

Maja Žanko

mag.nutricionizma Maja Žanko

Maja Žanko radi kao nutricionistica u Klinici za psihijatriju Sveti Ivan u Dnevnoj bolnici za Poremećaje prehrane H(RANA). Nakon završenog fakulteta u Zagrebu, specijalizirala se za poremećaje hranjenja na medicinskom fakultetu u Italiji. Iskustvo je stekla radom u vodećim centrima za poremećaje hranjenja u Italiji i u Australiji. U završnoj je fazi edukacije iz grupe psihoterapije, a inače održava i organizira edukacijske radionice, simpozije i kongrese na temu Poremećaha hranjenja. Jedna je od idejnih osnivačica programa PUT (Promjena Unutarnje težine), koji je namijenjen osobama s emotivnim i kompulzivnim prejedanjem i posljedičnom pretilošću. Također je vanjska suradnica u Centru za poremećaje hranjenja BEA. Aktivna je na društvenim mrežama s ciljem podizanja svijesti o poremećajima hranjenja i poremećenim odnosu prema hrani i tijelu.

ULOGA NUTRICIONISTA U MULTIDISCIPLINARNOM TIMU ZA LIJEČENJE POREMEĆAJA HRANJENJA

Poremećaji hranjenja su kompleksni mentalni poremećaj kod kojeg osobe imaju vrlo složen emocionalan odnos prema hrani, hranjenu i vlastitom tijelu. Liječenje poremećaja hranjenja je izuzetno kompleksno i zahtijeva multidisciplinarnan pristup. Osim važne uloge psihijatra, psihoterapeuta, liječnika, kineziologa ili psihologa, nutricionist je taj koji nerijetko može zapravo biti prvi od stručnjaka koji stupa u kontakt s osobom koja traži pomoć ili koja još ne prepoznaje da ima Poremećaj hranjenja. Kako pristupiti oboljeloj osobi i kako prepoznati da netko boluje od poremećaja hranjenja? Što i kako nutricionist radi u multidisciplinarnom timu za liječenje oboljelih od poremećaja hranjenja? U svom izlaganju, nutricionistica Maja Žanko, specijalizirana za poremećaje hranjenja prikazati će način na koji ona radi sa svojim klijentima i pacijentima.

Jelena Zubić

mag.nutr. Jelena Zubić

Jelena Zubić diplomirana je nutricionistica koja radi u Općoj bolnici Pula i jedna je od osnivačica Udruge Snaga u meni, udruge za poremećaje hranjenja u Istri. Nutricionizam je završila na Prehrambeno biotehnološkom fakultetu u Zagrebu te pred kraj studija volontira u Dnevnoj bolnici za poremećaje prehrane u Psihijatrijskoj bolnici Sv. Ivan Jankomir pod mentorstvom nutricionistice Maje Žanko. Tu stječe iskustvo u radu s oboljelima od poremećaja hranjenja na nutricionističkim grupama. Susret s kompleksnim načinom liječenja poremećaja hranjenja bio je poticaj da se specijalizira za rad s oboljelima kroz edukaciju CBT-E odnosno kognitivno bihevioralnu terapiju primijenjenu za poremećaje hranjenja kod vodećih stručnjaka u Oxford-u.

ORTOREKSIJA

Fascinacija zdravom hranom koja nas liječi je stalno u porastu. Tako osoba koja boluje od ortoreksije osjeća izniman ponos jer vjeruje da se brine za svoje zdravlje na najbolji mogući način. Ortoreksija se definira kao prevelika okupiranost jedenjem zdrave hrane. Na prvu se čini kao da nema ništa loše u tome, ali s vremenom kao i kod drugih poremećaja hranjenja većinu vremena u životu oboljele osobe počnu zauzimati planiranje, kupovanje, pripremanje i jedenje obroka. Ako osoba posustane u svojim pravilima oko hrane pojavljuje se samoosuđivanje, prisutna je visoka samokontrola da se izbjegniju iskušenja kao i osjećaj ponosa kad uspije slijediti zadana pravila te osjećaj superiornosti naspram drugih ljudi koji ne jedu na jednako ispravan način. Smisao života postaje način hranjenja. Neke osobe, kao i oboljeli od anoreksije, to stanje opisuju kao osjećaj lakoće, bistrine misli te potrebe da i drugi ljudi slijede njihov način života. S vremenom fokusiranost na zdravu hranu postaje opsesija, disciplina se pretvara u samokažnjavanje, te u konačnici osoba više ne može prestati jesti drugačije od onih rituala koje si je zadala. Kada kompulzija počne nadilaziti slobodnu volju oko izbora hrane, kada osoba sve ljude oko sebe osuđuje na temelju prehrambenih izbora umjesto prema njihovoj osobnosti, kada većinu vremena tijekom dana razmišlja o hrani, tada se ne radi samo životnom stilu već moguće i o poremećaju hranjenja.

Valerija Bralić Lang

doc. prim. dr. med., spec. obiteljske med.

Dr. sc. Valerija Bralić Lang je specijalistica obiteljske medicine, docentica i viša znanstvena suradnica na Katedri za obiteljsku medicinu Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Radila je kontinuirano u obiteljskoj medicini od 1997. Sudjeluje u nastavi preddiplomskog i diplomskog studija medicine, te medicinskog studija na engleskom jeziku. Obranila je doktorat pod nazivom "Klinička inercija liječnika obiteljske medicine u regulaciji glikemije oboljelih od šećerne bolesti tip 2" te stekla akademski stupanj doktor znanosti iz područja Biomedicine i zdravstva. Mentorica je diplomskih, specijalističkih i doktorskih radova. Glavna je mentorica za specijalizaciju iz obiteljske medicine od 2017., a stekla je titulu primariususa 2019. Objavila je preko 90 znanstvenih i stručnih radova, autorica je sedam poglavlja u knjigama, te sudjelovala u drugim publikacijama. Aktivno sudjeluje u domaćim i međunarodnim istraživačkim projektima, te je čest pozvani predavač na stručnim skupovima. Recenzentica je časopisa indeksiranih u Current Contents-u, bazi SCOPUS, Google Scholar-u, te domaćih znanstvenih časopisa. Članica je više stručnih društava i aktivno surađuje s udrugama pacijenata.

OSOBITOSTI PRISTUPA MUŠKOM PACIJENTU S POREMEĆAJEM HRANJENJA U ORDINACIJI LIJEČNIKA OBITELJSKE MEDICINE

Poremećaji hranjenja (PH) nisu specifični za spol, ali su opterećeni predrasudama te značajno utječu na obitelj pacijenta. Imaju ozbiljne posljedice, uključujući povećan rizik od psihijatrijskih i somatskih komorbiditeta, s visokom stopom smrtnosti među psihijatrijskim stanjima. U muškaraca, prevalencija PH raste, mogu se razviti u bilo kojoj životnoj dobi, a manjina traži liječenje. Pacijenti s PH često se obrate liječniku obiteljske medicine (LOM) godinama prije dijagnoze. Muškarci s PH često ne opisuju simptome detaljno, pa standardizirani dijagnostički alati nisu uvijek pouzdani. Ponašanja povezana s negativnom slikom tijela i nisko samopoštovanje mogu ukazivati na povećan rizik od PH. Sportaši i LGBTQIA+ osobe su podložniji PH. Psihijatrijski i somatski komorbiditeti su česti, a većina muških pacijenata negira bolest. LOM ima ključnu ulogu u ranim fazama liječenja. Bitno je prepoznati muške norme i osigurati pacijentu prostor za aktivno sudjelovanje u liječenju. Rano otkrivanje i liječenje PH mogu poboljšati ishode.

Kristina Beljan

mag.nutr. Kristina Beljan magistra nutricionizma s certifikatom iz prehrambene psihologije

Kristina Beljan je magistra nutricionizma s certifikatom iz prehrambene psihologije. S bogatim stručnim znanjem i iskustvom, Kristina se predano bavi nutricionizmom kako bi svojim klijentima pomogla da dugoročno promijene prehranu i svoj odnos prema hrani. Kristina se ističe svojim drugačijim pristupom prehrani i prehrambenom savjetovanju. Njezin rad usmjeren je na promicanje zdravih prehrambenih navika, ali i na emocionalni aspekt prehrane, te razvoj zdravog odnosa prema hrani.

SVJESNO JEDENJE – ISKUSTVENI LABORATORIJ

Jeste li spremni dublje istražiti svoj odnos prema hrani kroz svjesno jedenje? Onda ne propustite našu radionicu na 1. Međunarodnom kongresu o poremećajima hranjenja kod muškaraca! Na ovoj radionici ćete naučiti tehniku svjesnog jedenja. Taj alat će vam pomoći u boljem razumijevanju vaših prehrambenih navika i emocionalne povezanosti s hranom. Ova prilika da se povežete s drugim stručnjacima i osobama koje dijele vašu strast prema svjesnom jedenju. Učimo zajedno kako postati svjesniji svakog zalagaja i promicati zdrav odnos prema hrani.

MEN HAVE IT TOO

SEKCIJA „SPORT I POREMEĆAJI HRANJENJA”

Renata Barić

dr. sc. Renata Barić, red. prof

Rođena je 26.7.1972. u Rijeci. Nakon završenog Centra za kadrove u obrazovanju i kulturi, upisuje Fakultet za fizičku kulturu u Zagrebu gdje je diplomirala 1996. Godine 2001. magistrirala je na istom fakultetu. Uz rad kao profesor tjelesnog odgoja u osnovnoj školi, 1997. s odličnim uspjehom polaže stručni ispit. Istovremeno se 1998. zaposlila na Fakultetu za fizičku kulturu kao znanstveni novak, gdje je do 2010. radila na tri znanstvena projekta i sudjelovala u nastavi na više kolegija. Paralelno, 2001. upisuje studij psihologije na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, na kojem je diplomirala 2006. Nastavila je svoje obrazovanje na poslijediplomskom studiju psihologije u Ljubljani, gdje je 2004. magistrirala, a potom i doktorirala 2007. godine. Svoje bogato predavačko iskustvo primjenjuje na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu, ali i gostujućim predavanjima na Filozofskom fakultetu u Zagrebu i Zadru.

Osim toga, aktivno se bavi sportskom psihologijom, surađujući s različitim sportašima i reprezentacijama, uključujući vaterpolsku, veslačku, gimnastičku, i klizačku reprezentaciju. Renata Barić također ima bogato iskustvo kao sportski psiholog u olimpijskim pripremama i natjecanjima, te je bila dijelom stručnog stožera za nekoliko olimpijskih igara.

Osim toga, predsjednica je Sekcije za psihologiju sporta i tjelesnog vježbanja Hrvatskog psihološkog društva već dvije četverogodišnja mandata. Također, aktivno sudjeluje kao pozvani predavač na različitim konferencijama, stručnim skupovima i licencnim sportskim seminarima.

Renata Barić ne samo da dijeli svoje znanje kroz predavanja i istraživački rad, već i aktivno sudjeluje u sportskim aktivnostima. Kroz cijeli život se bavi sportom, uključujući košarku u KK Kraljevica, vođenje aerobika i rekreativnih grupa vježbanja, te rekreativno trčanje u kojem se i natječe. Osim toga, je i majka dvije kćeri.

Renata Barić

dr. sc. Renata Barić, red. prof

OVISNOST O VJEŽBANJU

Ovisnost o vježbanju, poznata i kao fitnessomanija, predstavlja ozbiljan problem u današnjem društvu obilježenom naglaskom na tjelesnom izgledu i mršavosti. Ovisnost o vježbanju karakterizira prekomjerna i nekontrolirana potreba za tjelovježbom, koja preuzima središnje mjesto u životu osobe. Ove osobe često žrtvuju obiteljske i društvene obaveze kako bi uskladile svoj raspored s treninzima, prestaju uživati u aktivnostima koje su nekad voljele i vježbaju prečesto i preintenzivno, ugrožavajući tako svoje zdravlje i rizikujući ozljede. Osobe ovisne o vježbanju također pokazuju anksioznost, nervozu, razdražljivost te psihosomatske simptome kada nisu u mogućnosti vježbati. Ovisnost o vježbanju često prati narušeno samopoštovanje i tjeskobne misli o gubitku forme, debljanju i slično. Prevalencija ove ovisnosti je oko 8% u populaciji i javlja se kod različitih dobnih skupina i oba spola, posebno među bivšim sportašima, osobama koje su izgubile znatnu težinu, studentima kineziologije, te onima s niskim samopoštovanjem, narcizmom i traumatskim iskustvima. Također, često se javlja kao komorbiditet s poremećajima hranjenja i ortoreksijom. Ovisnost o vježbanju teško se prepoznaje, a stručnjaci ulažu napore kako bi razvili kriterije za dijagnozu ovog poremećaja i bolje razumjeli njegove uzroke. Prepoznavanje i tretman ovisnosti o vježbanju predstavljaju izazov jer su osobe sklone obranama i ne priznaju svoj problem. Ipak, važno je razumjeti da ekstremna posvećenost tjelovježbi signalizira ozbiljne probleme na dubljoj razini i da takav način života ne donosi istinsku kontrolu i sreću.

Pero Kuterovac

doktor znanosti, magistar znanosti, profesor tjelesnog i zdravstvenog obrazovanja, viši trener plivanja i kondicijski trener

Rođen je 1973. u Slavonskom Brodu. Diplomirao je 1997. na Sveučilištu u Zagrebu, na Kineziološkom fakultetu. Na tom je fakultetu 2012. obranio magistarski rad, a 2022. i doktorsku disertaciju. Održao je brojna predavanja kao gostujući predavač na seminarima i kongresima za plivačke i kondicijske trenere u cijelome Svijetu. Dobitnik je brojnih nagrada. Proglašen je 2011. godine za najboljeg trenera plivanja prema izboru Hrvatskog plivačkog saveza. Godinu dana kasnije, 2012. proglašen je za najboljeg kondicijskog trenera u Hrvatskoj prema izboru Udruge kondicijskih trenera Hrvatske. Proglašen je najboljim trenerom grada Zagreba 2017. godine prema izboru Zagrebačkog sportskog saveza. Odlikovan je redom Danice 2016. godine od predsjednice Republike Hrvatske. Dobitnik je i godišnje nagrade Franjo Bučar 2020. za zasluge u sportu. U svome je radu do sada, kao trener plivanja i kondicijski trener, osvojio šest olimpijskih medalja u pet različitih sportova, više od 10 svjetskih medalja i više od 20 medalja na europskim prvenstvima u više od 10 različitih sportova.

DOPING ZA REZULTAT ILI IZGLED?

Predavanje koncipirano da prikaže stanje na terenu kod sportaša i kod rekreativaca. Penalizacije kod sportaša i rekreativaca i uopće stanje uma ljudi koji su skloni uzimanju dopinga. Nadalje objasniti diskriminirajuće psihološke varijable na koje je moguće utjecati kako bi spriječili potencijalna doping ponašanja kod sportaša i rekreativaca.

Vanja Kovačić

osobna trenerica i instruktorka fitnessa Vanja Kovačić

Vanja Kovačić osobna je trenerica s više od 25 godina iskustva u radu s klijentima. Usmjerenost ka zdravstvenoj dobrobiti fitnessa pruža joj veliko zadovoljstvo praćenja fizičkog i mentalnog progressa osobe. Svojom metodologijom rada fokusirana se na posturalne korekcije, stjecanje jakosti, optimizaciju disanja, metabolički progres i svjesno korištenje ispravnih kretnji kroz život. Posebno važno mjesto u njezinom radu zauzima osvještavanje ispravnog hranjenja i kreiranje boljih prehrambenih navika koje su ogroman čimbenik u poboljšanju općeg stanja svakog pojedinca. Održava radionice i seminare za rekreativce, te edukacije za trenera koji žele nadopuniti svoja znanja i svoju viziju fitnessa. Natjecateljski se bavila Bodyfitnessom više od 10 godina. 2013.g. bila je m IBFF svjetska prvakinja u Figure kategoriji i apsolutna pobjednica.

BIGOREKSIJA: POGLED IZ PRAKSE

Bigoreksija je tjelesna mišićna dismorfija. To je psihološko stanje u kojemu osobe s ovim poremećajem svoje mišiće doživljavaju uvijek nedovoljno velikima. Rezultat je opsesivno prekomjerno vježbanje, stalno provjeravanje svog odraza u ogledalu, provođenje prerestriktivnih režima prehrane i dr. Najčešće pogađa muškarce, a u pozadini su često anksioznost, poremećaji raspoloženja i nisko samopouzdanje. U prezentaciji ću biti dan osvrt na taj problem sa strane natjecateljskog body buildinga i sa strane rekreativnog fitness vježbanja, navesti neke sličnosti, razlike i načine kako to možemo prepoznati kod sebe i drugih.

MEN HAVE IT TOO

SEKCIJA „PSIHO TIJELO I DRUŠTVO”

Darko Marčinko

dr.med. Darko Marčinko, specijalist psihijatar (uži specijalist iz biologijske psihijatrije, iz psihoterapije te forenzičke psihijatrije), doktor znanosti te profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Dr. Darko Marčinko je doktor medicine, specijalist psihijatar s uskim specijalizacijama u biološkoj psihijatriji, psihoterapiji i forenzičkoj psihijatriji. Također je doktor znanosti i profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, te predstojnik Klinike za psihijatriju i psihološku medicinu u KBC Zagreb. Marčinko je i psihoterapeut s naglaskom na psihoanalizu i obiteljsku terapiju, a prošao je i edukaciju u Anna Freud centru u Londonu. Nositelj je statusa primarijusa i član Odbora za sudbena mišljenja Medicinskog fakulteta. Aktivno je uključen u znanstvenu zajednicu kao predsjednik Hrvatskog društva za personologiju, poremećaje ličnosti i poremećaje hranjenja pri Hrvatskom liječničkom zboru, te redoviti član Akademije medicinskih znanosti Hrvatske. Autor je i urednik brojnih znanstvenih i stručnih publikacija, uključujući 14 knjiga, od kojih jedna ima status udžbenika. Marčinko je mentor za doktorske, magistarske i diplomske radove te je educirao niz kolega. Također, djeluje kao supervizor iz psihoanalitičke psihoterapije te je mentor specijalizantima i subspecijalizantima.

POREMEĆAJI HRANJENJA I POREMEĆAJI LIČNOSTI

Na predavanju će biti prikazani dodirni elementi između poremećaja ličnosti i poremećaja hranjenja.

Poseban osvrt biti će na elaboriranju granične organizacije ličnosti, niže i više razine kao i važnosti procjene patološkog narcizma i srama u kontekstu poremećaja hranjenja. Spomenuti će se i terapijske implikacije procjene organizacije ličnosti kod poremećaja hranjenja.

Jelena Balabanić Mavrović

**doktorica znanosti i savjetodavna terapeutkinja, izvršna direktorica
Centra za poremećaje hranjenja BEA**

Jelena Balabanić Mavrović doktorica znanosti i savjetodavna terapeutkinja, izvršna direktorica Centra za poremećaje hranjenja BEA. Sociologiju je diplomirala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a realitetnu terapiju pri Europskom institutu za realitetnu terapiju u Kranju, Slovenija. Od 2001.do 2005.studira na Odsjeku za sociologiju i postaje magistar znanosti na temu „Pojam refleksivne modernizacije u suvremenoj sociološkoj teoriji“, a 2022.brani doktorsku disertaciju pod nazivom „Sociološki aspekti tijela, prehrane i očekivanja rodnih uloga kod žena oboljelih od poremećaja hranjenja“. Profesionalno je aktivna u neprofitnom sektoru, gdje tijekom radnog vijeka vodi nekoliko udruga usmjerenih promociji zdravlja. Od 2012.godine specijalizira se za poteškoće mentalnog zdravlja tj. prevenciju i pružanje psiho-socijalne podrške oboljelima od poremećaja hranjenja. Jedna je od osnivačica udruge Centar za poremećaje hranjenja BEA gdje radi do danas. Usko surađuje s Dnevnom bolnicom za poremećaje prehrane pri Klinici za psihijatriju Sveti Ivan, kao i sa drugim ustanovama usmjerenima liječenju oboljelih od anoreksije, bulimije i nespecifičnih poremećaja hranjenja. Autorica je programa prevencije poremećaja hranjenja „Tko je to u ogledalu?“ koji se od 2009.provodi u srednjim školama RH, te koautorica programa prevencije „Baš je dobro biti JA“ za osnovne škole. Kao terapeut djeluje u Savjetovalištu Centra BEA, svakodnevno pomažući osobama oboljelima od anoreksije, bulimije i nespecifičnog poremećaja hranjenja, i članovima njihovih obitelji. Redovito osmišljava i provodi edukacije stručnjaka, roditelja i šire zajednice usmjerene prevenciji, prepoznavanju i terapiji oboljelih od poremećaja hranjenja. Organizirala je stručne posjete vrhunskih terapeuta i autora sa područja liječenja poremećaja hranjenja iz UK, SAD i Italije u svrhu izgradnje sustava prevencije i liječenja poremećaja hranjenja u RH. Članica je Komore psihoterapeuta Hrvatske, HURT-a (Hrvatske udruge realitetnih terapeuta) i EAP-a (Europske asocijacije psihoterapeuta).

Jelena Balabanić Mavrović

doktorica znanosti i savjetodavna terapeutkinja, izvršna direktorica
Centra za poremećaje hranjenja BEA

BUDI SNAŽAN, BUDI FIT-DRUŠTVENI KONTEKST RAZVOJA POREMEĆAJA HRANJENJA KOD MUŠKARACA

Poremećaji hranjenja kod muškaraca također odgovaraju bio-psiho-socijalnom modelu, pri čemu je socijalni kontekst vezan uz ideal muškosti koji vlada u zapadnom društvu. Stereotipna muškost podrazumijeva psihičku i fizičku snagu, samokontrolu, skrivanje emocija, dominaciju i agresiju. Svako odstupanje od ovog heteronormativnog ideala smatra se slabošću. Fizički izgled muškarca treba utjeloviti navedene ideale, stoga je u medijima prisutan mišićavi ideal muškog tijela koji nameće nerealne standarde i stvara osjećaj nedovoljne razvijenosti, slabosti ali i nedovoljne vrijednosti kod mladih muškaraca. Društvene mreže doprinose širenju takvog nerealnog ideala muškog tijela, što može biti poticaj za razvijanje tzv. bolesti teretane (mišićna dismorfija) i konzumiranja zabranjenih supstanci (steroida i anabolika). Kod muškaraca se može razviti i forma ortoreksije, tj. slijedenje iznimno rigidnog jelovnika baziranog na proteinima uz izbacivanje šećera i ugljikohidrata, što zauzvrat može potaknuti napade prejedanja upravo ;zabranjenom hranom; kao i javljanje metoda čišćenja (povraćanje, opsesivno vježbanje u svrhu potrošnje kalorija, zloupotreba laksativa i sl). Niska uključenost muškaraca u liječenje poremećaja hranjenja povezana je sa dvostrukom stigmom koja ih sprečava u traženju pomoći: u društvu u kojem;muškarci ne plaču; priznavanje psihičkih teškoća je prva društvena stigma. Nadalje, priznavanje da je riječ o poremećenom odnosu prema hrani i tijelu predstavlja dodatnu stigmatizaciju, budući da su poremećaji hranjenja u javnosti doživljeni kao ženski poremećaj.

Tončica Šiškov

prof. pedagogije, psihoterapeut Tončica Šiškov

Tončica Šiškov je prof. pedagogije, psihoterapeut. Završila je četverogodišnju edukaciju iz psihoterapije pokretom i plesom, četverogodišnju edukaciju iz neurolingvističke psihoterapije i grupni je analitičar pod supervizijom. Predsjednica je Hrvatsko-austrijskog trening centra za NLPt (neurolingvističku psihoterapiju), podpredsjednica udruge Creativa- za razvoj osobnih potencijala, članica Upravnog odbora Hrvatske udruge psihoterapeuta pokretom i plesom, članica je Hrvatske komore psihoterapeuta, a u okviru iste i članica Povjerenstva za stručno usavršavanje. Radi kao psihoterapeut u privatnoj praksi te kao vanjska suradnica Dnevne bolnice za poremećaje hranjenja u PB Sv.Ivan u Zagrebu. Koautorica je i provoditeljica projekta “Zdravlje u svakoj veličini tijela?-holistički pristup tretmanu pretilosti- HAES”, koji se od rujna 2017. provodi u istoj bolnici. Osim poremećaja hranjenja, fokus užeg profesionalnog zanimanja su joj i kreativnost u obrazovanju, edukacijski rad sa stručnim službama, ADHD, depresivno-anksiozni poremećaji, terapijski i edukacijski rad s roditeljima, a naročito tematika ljubavnih odnosa. Od 2013.g., kontinuirano i aktivno sudjeluje i izlaže na stručnim skupovima, simpozijima i konferencijama u području poremećaja hranjenja, ADHD-a, rada s roditeljima i kreativnosti u obrazovanju, a koautorica je i izvornog znanstvenog rada „Primjena psihoterapije pokretom i plesom u osoba s depresijom”, objavljenom u časopisu “Socijalna psihijatrija”.

Martina Mačković

terapeutkinja DMT-a pod supervizijom Martina Mačković

Martina Mačković diplomirala je ekonomiju te je dugo godina sudjelovala u stvaranju marketinških kampanja raznih brandova. Prije 7 godina, zahvaljujući ljubavi prema plesu i radu s ljudima, upisala je edukaciju iz psihoterapije pokretom i plesom s ciljem putovanja u unutarnji kreativni svijet. Nakon puno učenja, rada na sebi i prakse u raznim udrugama i institucijama, završava edukaciju te kao plesni terapeut, pod supervizijom, postaje dio tima dnevne bolnice za poremećaje hranjenja H(RANA).

Tončica Šiškov i Martina Mačković

prof. pedagogije, psihoterapeut Tončica Šiškov, terapeutkinja DMT-a pod supervizijom Martina Mačković

PRIKAZ PACIJENTA

Mnoge smo zalogaje u djetinjstvu progutali zato da bismo dobili dozvolu za igranje, iznudili željenu slasticu, čuli potrebno nam priznanje, pohvalu, ali i da bismo narasli i postali - veliki. Dječjim umom zaključili smo da biti velik znači biti i snažan i jak, a to znači i da se možemo osloniti na sebe, da smo u stanju obraniti se, zaštititi, sačuvati svoj integritet... Snaga tijela simbolički tako postaje i snaga duha, uporište samopouzdanja, sigurnosti, povjerenja u sebe.... U terapijskom programu PUT svjedoci smo različitih inačica psihološke pozadine emocionalnog jedenja, pa je tako i prikaz slučaja pacijenta M. priča o muškarcu koji je pretio postao zato jer takve dečke, velike i jake, malo tko će se usuditi tući. Međutim, kako to nužno i biva, i kad je jezičac vage dosegao 120 kg, željeni osjećaj sigurnosti, mir i zadovoljstvo nisu dobili niti grama. U potrazi za time, pacijent M. se uključio u program PUT, i ne slutivši da će tijekom 12 mjeseci psihoterapijskog rada upoznati novog Sebe.

Hrvoje Handl

Hrvoje Handl, dr. med., specijalist psihijatar, subspecijalist psihoterapije

Pred 57 godina sam rođen kao dijete novinara i naravno doktorice u rodnom gradu Dinama. Završio sam neku glazbenu školu, neku srednju školu, medicinu, glumačku akademiju, specijalizaciju iz psihijatrije, subspecijalizaciju iz psihoterapije, psihoanalitičku edukaciju...ili su oni mene dovršili. Nisam napisao puno radova ali sam predavao puno jer mi je narcizam diktirao. Sada predajem manje ali sam ponosni šef divnog tima Dnevne bolnice za poremećaje hranjenja zvane H(rana) zadnjih 9 godina. Volim Nju, svoju djecu, prijatelje i Tim dnevne bolnice za poremećaje hranjenja. Ne volim društvene mreže, uzrečice poput „OK“, emotikone i kompot od šljiva. Predani sam sljedbenik promatranja ljudi i njihova ludila.

DRAGO MOJE, KAKO SI?

U svom izlaganju nastojat ću približiti jednog pacijenta kojeg pratim zadnjih 20 godina gotovo redovno. Nastojat ću se osvrnuti na njegov odnos prema tijelu, njegov odnos prema hrani i njegove varijacije težine zajedno s promjenama koje nosi starenje. Svemu ću tome dodati i jednu dozu teorijskih koncepata, psihodinamskih opservacija i meni neizbježnih neslanih (znači zdravih) dosjetki. Kako većina seansi koje imam s njim počinje s njegovim pitanjem;Kako ste dragi moj; tako sam nekad i sam sebi postavljao to pitanje. Odgovor nije jednostavan ali je važan i zato ću se i time baviti u izlaganju.

MEN HAVE IT TOO

SEKCIJA ISKUSTVENI STRUČNJACI

Hubertus Himmerich

profesor, dr. med. Hubertus Himmerich

Profesor, dr. med. Hubertus Himmerich je Docent za poremećaje hranjenja na King's Collegeu u Londonu i konzultant psihijatar koji radi u bolničkom odjelu za osobe s poremećajima hranjenja u Bethlem Royal bolnici u Londonu (Ujedinjeno Kraljevstvo). Nakon završene medicinske škole na Sveučilištu u Mainzu, prošao je znanstvenu i kliničku obuku iz psihijatrije i psihoterapije u bolnicama Sveučilišta u Mainzu, Max Planck institutu za psihijatriju u Münchenu, te Sveučilištu u Marburgu (Njemačka). Nakon toga, radio je kao konzultant psihijatar u Sveučilišnoj bolnici RWTH Aachen i profesor za neurobiologiju afektivnih poremećaja na Sveučilištu u Leipzigu (Njemačka). Vodio je i sudjelovao u nacionalnim i međunarodnim znanstvenim projektima s kliničarima i istraživačima iz Europe, Afrike, Azije, Australije, Sjeverne i Južne Amerike; te je objavio više od 180 članaka u recenziranim znanstvenim časopisima, knjigama i poglavljima knjiga.

Odabrane publikacije:

- Himmerich H, Lewis YD, Conti C, Mutwalli H, Karwautz A, Sjögren JM, Uribe Isaza MM, Tyszkiewicz-Nwafor M, Aigner M, McElroy SL, Treasure J, Kasper S; WFSBP Task Force on Eating Disorders. World Federation of Societies of Biological Psychiatry (WFSBP) guidelines update 2023 on the pharmacological treatment of eating disorders. World J Biol Psychiatry 2023.
- Himmerich H, Kan C, Au K, Treasure J. Pharmacological treatment of eating disorders, comorbid mental health problems, malnutrition and physical health consequences. Pharmacol Ther 2021;217:107667.

Hubertus Himmerich
profesor, dr. med. Hubertus Himmerich

FARMAKOLOŠKO LIJEČENJE POREMEĆAJA HRANJENJA: NOVE SMJERNICE I RODNO SPECIFIČNI ASPEKTI

Unatoč značajnom napretku u psihofarmakologiji u mnogim područjima psihijatrije od otkrića antipsihotika i antidepresiva 1950-ih godina, uvođenje farmakoloških tretmana u područje poremećaja hranjenja (PH) kaska. Smjernice Svjetske federacije društava biološke psihijatrije (WFSBP) za 2023. godinu o farmakološkom liječenju PH pružaju sveobuhvatan i ažuriran pregled farmakoloških studija i preporuka za anoreksiju nervozu (AN), bulimiju nervozu (BN), poremećaj prejedanja (BED), poremećaj izbjegavajućeg i restriktivnog unosa hrane (ARFID), piku i poremećaj razmućivanja (RD). U slučaju AN, mogu se dati samo ograničene preporuke za olanzapin jer su dostupni dokazi ograničeni na dobivanje na težini, dok je njezin učinak na psihopatologiju manje jasan. Za BN, trenutna literatura sugerira preporuku za fluoksetin ili topiramate. Kod BED-a, mogu se preporučiti lizdeksamfetamin ili topiramate. Za tretman ARFID-a, pike i RD postoje samo rijetki dokazi o učinkovitosti. U smjernicama se također razmatraju spolno-specifični aspekti, kao što je mali broj muških pacijenata uključenih u farmakološke studije o AN-u i BN-u. Nadalje, smjernice preporučuju da se žene s AN ne tretiraju testosteronom, spominju da je topiramate kontraindiciran tijekom trudnoće za tretiranje BN-a i BED-a, te da fluoksetin i njegov metabolit norfluoksetin smanjuju metabolizam proturak cancer prolijeka tamoksifena u njegov aktivni metabolit endoksifen. Unatoč napretku u farmakološkom liječenju, glavni stupovi u liječenju PH i dalje su psihoterapija i obiteljska terapija, prehrambeni savjeti i praćenje fizičkog zdravlja. Što se tiče istraživanja obiteljskog tretmana u PH, većina studija je razmatrala majke i maternalne varijable, dok su očinski čimbenici manje proučavani. U nedavnom sustavnom pregledu literature o ulozi očeva pacijenata s BN-om, utvrdili smo da je poznavanje očevih ponašajnih karakteristika i percepcije tijela korisno za bolje razumijevanje pacijentovih spoznaja i ponašanja. Poticanje očeva da prihvate aktivnu ulogu u terapijskom procesu pokazalo se korisnim, jer očevi mogu podržati pacijente u razvijanju zdrave slike tijela i samopoštovanja.

MEN HAVE IT TOO

SEKCIJA INTERNE MEDICINE

Ana-Marija Liberati Pršo

dr. med., specijalist interne medicine Ana-Marija Liberati Pršo
subspecijalist endokrinolog dijabetolog i doktorica znanosti
nutricionizma

Ana-Marija Liberati Pršo rođena je 1982.g u Zagrebu, gdje je završila osnovnu i srednju školu te Medicinski fakultet. 2004. g upisuje Doktorski studij «Nutricionizam» Prehrambeno-Biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te u ožujku 2020.g stiče status doktora znanosti. Od 2011.g radi kao liječnik na Klinici za internu medicinu KB Sveti Duh u Zagrebu, a u svom znanstveno-istraživačkom radu bavi se temama iz područja endokrinologije, dijabetesa i nutricionizma. U navedenim područjima provodila je i nekoliko domaćih i međunarodnih kliničkih ispitivanja, aktivno i pasivno sudjelovala na brojnim domaćim i međunarodnim skupovima i kongresima, te u formiranju Nacionalnih smjernica za farmakološko liječenje bolesnika sa šećernom bolesti tipa 2. Autor i koautor je desetak znanstvenih radova, nekolicine kongresnih sažetaka, vodiča za farmakološko liječenje šećerne bolesti, vodiča za primjenu vitamina D u endokrinologiji te brojnih stručnih predavanja. Od 2009. g djeluje kao edukator i član Predsjedništva Zagrebačkog dijabetičkog društva, od 2022. kao znanstveni savjetnik i suradnik Centra za crijevni mikrobiom u Zagrebu, a od 2023. g. kao suradnik u prvoj virtualnoj klinici Metabolic Friendly. U svakodnevnoj kliničkoj praksi najaktivnije djeluje na području metaboličkog sindroma, pretilosti i šećerne bolesti, nastojeći primjenjivati multidisciplinarni pristup kod svakog bolesnika, odnosno personalizirati pristup svakom bolesniku fuzijom znanja iz medicine i nutricionizma.

Ana-Marija Liberati Pršo

dr. med., specijalist interne medicine Ana-Marija Liberati Pršo
subspecijalist endokrinolog dijabetolog i doktorica znanosti
nutricionizma

KAKO SURADUJU ENDOKRINOLOZI I PSIHIJATRI?

Neuravnotežena prehrana s naglaskom na “brzinsku” konzumaciju prekomjernih, praznih kalorija, narušen ritam i kvaliteta sna (ponekad i kao sastavni dio radnih navika i prirode posla s noćnim smjenama) koji rezultiraju noćnim hranjenjem, sedentarni život i nedostatak tjelovježbe, kompulzivno prejedanje kao manifestacija psihičkih oboljenja, prekomjerno hranjenje kao “anti-stress” terapija, poremećaji metabolizma s posljedičnim debljanjem kao nuspojava psihofarmaka, endokrinološki poremećaji poput neprepoznate i neliječene hipotireoze te Cushingove bolesti i sindroma, neplodnost liječena opetovanim hormonskim stimulacijama, morbidna pretilost koja zahtijeva barijatrijsko liječenje...Sve navedeno, ali i brojni drugi poremećaji i modusi liječenja, predstavlja čvrstu sponu psihijatara i endokrinologa, čijom se kontinuiranom komunikacijom i kliničkom suradnjom uvelike podiže kvaliteta skrbi o bolesniku. Specifičnost endokrinoloških poremećaja koji rezultiraju debljinom i psihičkim poremećajima, a s druge strane sepcifičnost psihičkih poremećaja koji rezultiraju debljinom i endokrinološkim bolestima, nalažu nam konstantan dijalog, ranu interdisciplinarnu intervenciju te kontinuirano zajedničko praćenje bolesnika.

Maja Baretić

doc. dr. sc. Maja Baretić, dr. med. je specijalist interne medicine, sa subspecijalizacijom iz endokrinologije i dijabetologije te radi u Zavodu za endokrinologiju KBC-a Zagreb i kao docentica na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Moje ime je Maja Baretić, ja sam endokrinolog i dijabetolog, zaposlena sam u Kliničkom bolničkom centru Zagreb te vodim Referalni centar za liječenje debljine Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske. Ujedno sam i docent Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U svom svakodnevnom radu liječim mnoge osobe koje boluju od pretilosti, kako žene tako i muškarce. Prakticiram multidisciplinarni pristup u kome je uključena i nutricionistička i psihološka podrška. Mali dio bolesnika koje liječim ima hormonski uzrok pretilosti, no gotovo svi imaju hormonske posljedice koje utječu ne samo na fizičko nego i psihičko zdravlje.

IGRE GLADI IZMEĐU TESTOSTERONA I KILOGRAMA

Veselim se da ću održati predavanja na skupu „Men have it too“ koji govori poremećajima hranjenja u muškaraca. Tema mog izlaganja je „Igre gladi između testosterona i tjelesne mase“. U predavanju ću Vas pitati je li u debljini sve crno/bijelo, postoji li u muškaraca samo testosteron a u žena samo estrogen? Ili je slično principu Jin i jang, spajanje nespojivog? Objasniti ću kako se u masnom tkivu testosteron konvertira u estrogen koji dovodi do nevjerovatnih promjena u pretilog muškarca. Prikazati ću vlastite rezultate praćenja u kome se muškarci teže odlučuju potražiti pomoć radi debljine, no kada to učine, rezultati su bolji. Veselim se da ću poslušati i druga najavljena predavanja, proširiti i unaprijediti svoje vidike. Za kraj, citirati ću bivšeg gradonačelnika New Yorka: „Hope is not a strategy!“ Nada nije strategija, niti u poremećajima hranjenja, niti u liječenju debljine. Akcija je strategija. Vidimo se.

Mirsala Solak

dr. sc. Mirsala Solak, dr. med. je specijalist internist, subspecijalist endokrinologije i dijabetologije

Dr. sc. Mirsala Solak, dr. med. je specijalist internist, subspecijalist endokrinologije i dijabetologije. Radi u Zavodu za endokrinologiju KBC Zagreb od 2013.g. Njezino su uže područje bolesti štitnjače, hipofize i nadbubrežne žlijezde. Dio subspecijalističkog usavršavanja provela je na endokrinološkom odjelu The Christie Hospital NHS Trust u Manchesteru, Engleska, te u Erasmus University Medical Center u Rotterdamu, Nizozemska. Osim svakodnevnog kliničkog rada, u kojem je uspješno primijenila saznanja stečena u ovim ustanovama, također se posvetila znanstvenom radu u području bolesti hipofize i nadbubrežne žlijezde.

ENDOKRINOLOŠKI ASPEKTI MUŠKIH POREMEĆAJA HRANJENJA

Tema ovog izlaganja je 'Endokrinološki aspekti muških poremećaja hranjenja. Tijekom predavanja, prikazati ću najnovije spoznaje o povezanosti poremećaja hranjenja u muškaraca i endokrinog sustava. S obzirom na sve češće prepoznavanje i dijagnosticiranje muških poremećaja hranjenja, iznimno je važno razumjeti kako utječu na endokrini sustav. Tijekom predavanja, detaljno ćemo razmotriti kako poremećaji hranjenja utječu na razinu hormona i koje posljedice to može imati. Također ćemo proučiti metode dijagnosticiranja i istaknuti važnost holističkog pristupa u skrbi za ove pacijente. Posebno ću naglasiti mogućnost reverzibilnosti hormonskih poremećaja. Veselim se vašem sudjelovanju i diskusiji o ovim ključnim aspektima muških poremećaja hranjenja iz perspektive endokrinologije.

MEN HAVE IT TOO

SEKCIJA “POREMEĆAJI HRANJENJA KOD
OSOBA RAZLIČITIH SEKSUALNIH ORIJENTACIJA
I RODNIH IDENTITETA-INTERDISCIPLINARNI
PRISTUP”

Dinko Štajduhar

psihijatar Dinko Štajduhar, subspecijalist psihijatrije ovisnosti, sistemski psihoterapeut

Psihijatar, subspecijalist psihijatrije ovisnosti, sistemski psihoterapeut, zaposlen u Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Nastavnog zavoda za javno zdravstvo "Dr Andrija Štampar" u Zagrebu. Asistent na Katedri za javno zdravstvo i epidemiologiju MF u Rijeci. Prethodno je radio u Bolnici u Popovači na Odjelu za alkoholizam i potom u Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a i u obiteljskoj i hitnoj medicini te u programu za pomoć osobama s problemom prekomjerne tjelesne težine, savjetovalištu za HIV, nevladinoj udruzi za rad s djecom s poremećajima u ponašanju te kao konzilijarni psihijatar Zatvora u Zagrebu i kao nastavnik teorije obiteljske terapije u Ljubljani. Opsesivno zainteresiran za epistemologiju psihoterapije i medicine, i sam je pripadnik manjinske skupine te tako pripada skupini 'bolesnih' psihijatara, voli životinje i zalaže se za mir u svijetu.

MANJINSKI STRES I POREMEĆAJI HRANJENJA

Manjinski stres jest konstrukt kojim tumačimo značajno veće prevalencije niza mentalnih poremećaja kao i povećan rizik za nepoželjne zdravstvene ishode u pripadnika rodnih i seksualnih manjina u odnosu na heteroseksualnu populaciju. Koncept manjinskog stresa višak prevalencije psihopatologije u LGBTQ osoba tumači životom u neprijateljskom i stresnom socijalnom okruženju obilježenom stigmom, predrasudama i diskriminacijom. Iako su istraživanja poremećaja prehrane u osoba koje su pripadnici rodnih i seksualnih manjina relativno malobrojna, ona ukazuju na specifična obilježja poremećaja prehrane u toj skupini te na vjerojatni doprinos manjinskog stresa razvoju tih poremećaja i njihovim posebnostima u LGBTQ osoba. Hrvatsko društvo u odnosu prema LGBTQ populaciji prošlo je zanimljiv i lokalno specifičan razvoj, a kada se sagledaju svi vjerodostojni izvori za povijesnu interpretaciju kao i rezultati najnovijeg presječnog istraživanja na LGBTQ populaciji koje je ukazalo na izrazitu nesklonost LGBTQ osoba da se uključe u pomoć u psihijatrijskoj službi u Hrvatskoj zbog straha od stigme, hrvatsku psihijatriju kao profesionalnu zajednicu očekuje značajan rad na nedvosmislenoj afirmativnosti prema rodnim i seksualnim manjinskim skupinama. Stoga je motivacija ovog rada, osim na pitanja povezanosti poremećaja prehrane i manjinskog stresa, u bitnoj mjeri usmjerena i na pitanja manjinskog stresa i manjinskih identiteta kao podzastupljenog i relativno slabo poznatog pojma o kojem je potrebno utemeljeno znanstveno i stručno raspravljati.

Iva Žegura

univ. spec. Iva Žegura, clin. psych., mag. psych.

Iva Žegura, rođena 14. veljače 1979. u Zagrebu, diplomirala je i specijalizirala kliničku psihologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Trenutno je na doktorskom studiju i ovlaštena klinička psihologinja. Od 2004. radi u Klinici za psihijatriju Vrapče u Zagrebu, gdje se specijalizira za zaštitu mentalnog zdravlja LGBTIQ+ osoba. Suradnica je s nekoliko sveučilišnih odjela i institucija u Hrvatskoj i regiji. Autorica je znanstvenih radova i poglavlja u udžbenicima te sudjeluje u uredništvu stručnih časopisa.

Autorica je nekoliko znanstvenih radova, preglednih članaka i knjiga: "Psihološki aspekti koronarne bolesti" i "Coming out: Razumjeti vs./feat. Prihvatiti" te poglavlja "Različita partnerstva - psihološki aspekti LGBT partnerstva i roditeljstvo" u sveučilišnom udžbeniku "Psihološki aspekti suvremene obitelji, braka i partnerstva" i poglavlja "Proces tranzicije rodno nenormativnih, transrodnih i transseksualnih osoba - perspektiva kliničke psihologije" u priručniku "Medicinski aspekti prilagodbe spola" u izdanju Sarajevskog otvorenog centra. Urednica je prvog priručnika na hrvatskom jeziku iz seksualne medicine „Osnove seksualne medicine“ za koji je napisala i poglavlje o rodnoj disforiji. Sudjelovala je u prijevodu nekoliko knjiga s engleskog jezika: J. F. Mastersona "Potraga za istinskim ja- raskrinkavanje poremećaja ličnosti našeg doba", "Usmena povijest gestalt terapije", za koje je napisala predgovor i pogovor, i "50 velikih mitova psihologije". Suradnica je znanstveno stručnog časopisa Journal of Sexual Medicine kao recenzentica, a članica je uredničkog odbora Clinical Psychology- časopisa za kliničku i zdravstvenu psihologiju, kliničku neuropsihologiju, savjetovanje, psihoterapiju i srodne discipline.

Aktivno sudjeluje na domaćim i međunarodnim konferencijama te se bavi psihološkim aspektima LGBTIQ+ mentalnog zdravlja. Članica je raznih stručnih društava te je dobila priznanja za doprinos primijenjenoj psihologiji.

Iva Žegura

univ. spec. Iva Žegura, clin. psych., mag. psych.

RODNI IDENTITETI, RODNA DISFORIJA, RODNA INKONGRUENCIJA I POREMEĆAJI HRANJENJA

Osobe čiji rodni identitet odgovara rodu koji im je pripisan pri rođenju temeljem njihovih tjelesnih karakteristika nazivaju se cisrodni. Osobe koje se identificiraju s rodom koji se ne podudara s onim koji im je pripisan pri rođenju nazivaju se transrodni. Rodna disforija je osjećaj distresa ili tjeskobe koji se može javiti kod transrodnih osoba. Transrodne osobe mogu doživjeti rodnu disforiju u različitim situacijama u svom životu, a ona najčešće proizlazi iz neusklađenosti tjelesnih karakteristika s njihovim rodnom identitetom.

Odnos između iskustava transrodnih osoba i poremećaja hranjenja još nije u potpunosti shvaćen, jer su istraživanja na tu temu ograničena. Iako su poremećaji hranjenja češći u LGBTQ+ zajednici nego u općoj populaciji, malo je istraživanja koja se fokusiraju isključivo na transrodne osobe. Postojeći podaci sugeriraju da transrodni ljudi često imaju veće stope poremećaja hranjenja u usporedbi s cisrodnim osobama.

Temeljni čimbenici koji mogu doprinijeti razvoju problema s hranjenjem kod transrodnih osoba uključuju upravljanje manjinskim stresom ili traumom zbog nasilja, diskriminacije ili predrasuda povezanih s njihovim rodnom identitetom. Također, neki od njih mogu pokušati prilagoditi svoje tjelesne karakteristike kako bi se bolje podudarale s njihovim rodnom identitetom, često putem hormonalne terapije ili kirurških intervencija.

Ipak, dok čekaju na te intervencije, neki transrodni ljudi mogu započeti s dijetama i/ili vježbanjem kako bi postigli željene promjene na tjelesnoj razini. To može rezultirati razvojem štetnih i nezdravih navika, koje se mogu postupno pretvoriti u različite poremećaje hranjenja.

Velimir Altabas

doc. dr. sc. Velimir Altabas

Velimir Altabas je završio studij medicine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Nakon polaganja stručnog ispita, zaposlio se u KBC "Sestre milosrdnice", najprije kao znanstveni novak, a potom kao specijalist interne medicine, te kao subspecijalist endokrinologije i dijabetologije. Trenutno radi na Internoj klinici, na Zavodu za endokrinologiju, dijabetes i bolesti metabolizma "Mladen Sekso", gdje je voditelj Poliklinike. Također, obnaša dužnost docenta na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i sudjeluje u poslijediplomskoj nastavi Kineziološkog fakulteta na istom sveučilištu.

Aktivno sudjeluje na brojnim kongresima u zemlji i inozemstvu te obavlja recenzije za domaće i inozemne znanstvene časopise. Autor je ili koautor više od 200 publiciranih znanstvenih i stručnih tekstova, nacionalnih smjernica, te stručnih knjiga, kao i poglavlja u stručnim knjigama i udžbenicima, s do sada više od 2600 citata. Njegova područja znanstvenog i stručnog interesa obuhvaćaju napredne i inovativne tehnologije u dijagnostici i liječenju dijabetesa, kardiovaskularnu dijabetologiju, te metaboličke poremećaje vezane uz alterirani metabolizam masnoća i metabolizam kalcija, te endokrinološke aspekte transrodnosti.

Velimir Altabas

doc. dr. sc. Velimir Altabas

POREMEĆAJI HRANJENJA U TRANSRODNIH OSOBA- PERSPEKTIVA ENDOKRINOLOGA

Poremećaji hranjenja i nezadovoljstvo izgledom vrlo su često uvjetovani zapadnjačkim idealima ljepote. Žene teže mršavijem tijelu, dok muškarci žele imati tijelo koje je mišićavo. Čimbenici koji se povezuju s pojavom poremećaja hranjenja su nezadovoljstvo vlastitim izgledom, perfekcionizam, nisko samopouzdanje, aksioznost i depresivni simptomi, te narušeni odnosi s važnim osobama. Pogotovo su kod seksualnih manjina ovi čimbenici rizika jače izraženi, a kod transrodnih ljudi treba dodatno uzeti u obzir i rizike koje donosi nezadovoljstvo svojim rodnom/spolom. Pri tome postoje i neke specifičnosti vezane uz biološki spol, odnosno spol/ rod koji je osobi pripisan kod rođenja. Na primjer, transrodni dječaci (rođeni kao žene) mogu osjetiti dodatno nezadovoljstvo svojim spolom prilikom pojave prvih menstruacija, te razvoja ženskih oblina, pa smanjuju unos hrane zbog činjenice da manjak masnog tkiva može dovesti do željenog izostanka menstruacije i oblika tijela koji je bliže muškom. Trans-žene (rođeni kao muškarci) generalno imaju slabije izražene poremećaje hranjenja. S druge strane, ulazak u medikamentozni dio tranzicije, odnosno propisivanje hormonalnog postupka u procesu tranzicije izgledno dovodi do olakšanja simptoma koji su vezani uz nezadovoljstvo vlastitim izgledom, te rodnom ulogom, pa su i poremećaji hranjenja manje izraženi. Pokazano da je započinjanje hormonalnog postupka u smislu postizanja sekundarnih spolnih osobina željenog spola efikasan način liječenja poremećaja hranjenja kod transrodnih osoba, čak mogu biti i uspješniji u odnosu na standardne postupke liječenja poremećaja hranjenja kod cisrodnih pacijenata.

Diana Avdić

izvršna koordinatorica udruge kolekTIRV, Diana Avdić

Posvećena trans aktivistica s pozadinom u studiju medicine i s osobnim iskustvom s poremećajem hranjenja, koja želi doprinijeti promoviranju svijesti o poteškoćama trans zajednice.

Obrazovanje:

- Iskustvo u studiju medicine na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu
- Trenutno radim u udruzi kolekTIRV

Iskustvo:

- Trans Aktivizam:
- 2017. - danas: Volonterski rad za kolekTIRV; medijski istupi s ciljem podizanja svijesti o problemima s kojima se trans osobe susreću
- 2022. - danas: Uključena u zagovarački rad s ciljem unaprjeđenja zdravstvene skrbi transrodnih osoba
- □Sudjelovala u raznim edukacijama o važnim trans-specifičnim pitanjima
- Vodila edukacije za buduće zdravstvene djelatnike, psihologe, psihoterapeute te organizirala edukacije u srednjim školama
- IGLYO konferencija o zdravlju i zagovaranju, Zagreb 2022
- Koordinatorica projekta prijevoda osme verzije Standarda skrbi, WPATH
- Suradnja s lokalnim i regionalnim LGBT organizacijama s ciljem dijeljenja kvalitetnih i efektivnih praksi
- Pružanje peer podrške i direktna komunikacija s trans zajednicom

Diana Avdić

izvršna koordinatorica udruge kolektIRV, Diana Avdić

VAŽNOST RAZUMIJEVANJA RODNE RAZNOLIKOSTI U PRISTUPU POREMEĆAJIMA HRANJENJA

Rodna disforija je osjećaj nesklada koji nastaje kao posljedica nepodudarnosti spola pripisanog pri rođenju i rodno identiteta osobe. Transrodne osobe doživljavaju mnogo izazova, među kojima su stigmatizacija i diskriminacija u zdravstvenom sustavu velika prepreka za postizanje optimalne kvalitete života. Međuodnos rodne disforije i poremećaja hranjenja može dodatno narušiti sliku o sebi kod trans osoba i stvoriti dodatnu prepreku u traženju zdravstvene skrbi. Pojačan nadzor nad tijelom i negativna percepcija tijela zajednički su i rodnoj disforiji i poremećajima hranjenja te je važno razumjeti moguće interakcije ta dva stanja. Primjerice, kako stres povezan s negativnom slikom o sebi može poticati razvoj ili održavanje poremećaja hranjenja, ali i kako se tijekom procesa suočavanja s poremećajem hranjenja može dodatno pojačati rodna disforija. U Hrvatskoj postoji nedostatak stručnjaka educiranih na temu transrodnosti što već samo po sebi otežava trans osobama potragu za potrebnom pomoći. Nerazumijevanje od strane zdravstvenih djelatnika je čest razlog zbog kojeg trans osoba odbije nastaviti tražiti pomoć što može dovesti do značajnih dugoročnih štetnih posljedica za zdravlje trans osobe. Otvorene i senzibilne rasprave o ovim temama imaju ključnu ulogu upravo u smanjenju stigmatizacije te potiču trans osobe da potraže pomoć. U rasprave o zdravlju trans osoba važno je uključiti i same trans osobe! Kroz osobno iskustvo trans osobe moguće je već mnogo naučiti o načinu odnošenja s trans osobom, o najčešćim teškoćama s kojima se trans osobe susreću i o povezanoj terminologiji - sve s ciljem edukacije o pružanju adekvatne skrbi. Udruga kolektIRV je jedina udruga na području Republike Hrvatske koja radi na promicanju i zaštiti prava transrodnih, rodno varijantnih i interspolnih osoba. U svome djelovanju nastojimo približiti temu općoj populaciji kroz osobna iskustva, a uz suradnju sa stručnjacima raznih profesija zalažemo se za dostupnu i adekvatnu zdravstvenu skrb.

Laura Dalla Ragione

psihijatrica i psihoterapeutkinja, osnivačica i voditeljica Službi za poremećaje u prehrani

Psihijatar i psihoterapeut, osnivačica i voditeljica Službi za poremećaje u prehrani u okviru USL 1 Umbrije (Todi, Città della Pieve i Umbertide). Profesorica na Sveučilištu Campus Bio-medico u Rimu, Odsjek za prehrambene znanosti i ljudsku prehranu. Predsjednica Talijanskog znanstvenog društva za poremećaje u prehrani (SIRIDAP), Predstavnica Ministarstva zdravstva i Nacionalnog instituta za zdravlje za CCM projekte posvećene tim patologijama. Direktorica Nacionalnog broja za poremećaje u prehrani u sklopu Predsjedništva Vlade i Nacionalnog instituta za zdravlje. Nadzornica mnogih centara za poremećaje u prehrani u Italiji i Europi. Autorica brojnih publikacija na temu, uključujući 138 znanstvenih članaka s recenzijom struke i knjige: Adolescencija, društvene mreže i poremećaji u prehrani 2023., Poremećaji u prehrani u djetinjstvu i adolescenciji 2018., Nevidljiva srca. Adolescencija i pretilost. 2020. godine.

POREMEĆAJ HRANJENJA KOD MUŠKARACA: REZIDENCIJALNO LIJEČENJE-TALIJSKA PERSPEKTIVA

Unatoč tradicionalnom mišljenju da je poremećaj u prehrani češći kod žena, nedavni dokazi pokazuju da se poremećaji u prehrani javljaju i kod muškaraca te da su podjednako ozbiljni u simptomima. Među mladićima i adolescentima, određeni faktori povećavaju rizik od poremećaja u prehrani, uključujući zabrinutost za tjelesnu građu usmjerenu na mišićnost i seksualnu orijentaciju. Buduća istraživanja ovih i drugih faktora koji mogu povećati rizik za razvoj ili održavanje poremećaja u prehrani kod adolescenata muškog spola ključna su za poboljšanje postupaka screeninga, procjene i preciznog liječenja. Bit će predstavljene rezidencijalne i polurezidencijalne terapije (Centar za poremećaje u prehrani Palazzo Francisci u Todi i Centar za poremećaje prejedanja u Città della Pieve) usmjerene prema muškim pacijentima koji pate od anoreksije, bulimije i poremećaja prejedanja. Rezultati će biti prikazani i raspravljeni u vezi s razlikama i preklapanjima s ženskim spolom.